Год. VI. София, 14 юний 1931 год. Брой 84

Абонаментна цена
За България 80 лв.
За чужбина 160 лв.
За Америка 2 дол.

Отделен брой:
2 лв. кв. см.

Цена на брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записване на абонаментитѣ се приурежда съ сумата

Уреждa редакционенъ комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ
д-ръ П. Вичевъ

Телефонъ 45-75

Срещу договоритѣ и репарациитѣ

Тия сѫ едни отъ главнитѣ наши лозунги — лозунги усвоени въ борбата на всички национално, икономически, политически и социално потиснати народи.

Разширие и болшевизмъ сме сѣяли. Ересь сме проповѣдвали, конспирации сме вършили, като хвърлихме, още преди години, тия лозунги предъ добруджанския, българския и балканскитѣ народи.

Мнѣ не се смущаваха отъ нукитѣ обвинения на фашизираннитѣ водачи въ Инж. Добр. комитетъ, които сѫ агенти на О. Н., на международнатa сатрапия и на робството въ Добруджа. Тѣ вѣрваха, че вѣрвамe, ако не отпредъ, то по-послѣ, по-сигурно ще сами видятъ, схванайки добре, какъ лежатъ причинитѣ на социалъ-икономическитѣ и политически злини за народитѣ, като сочекмежитѣ на борбата за радикалния коренъ на тия причини.

Нареченитѣ мирни договори около Версайлъ, които установиха положения на дѣлежъ на единородни нации, на грабежъ на територии и чужди народни богатства, на тежки финансови репарационни плащания и въобще на всички предпоставки на една система за икономическо, социално и политическо робство по цѣлата земя, се сатрапия върху заредeнъ вулканъ.

Непосилнитѣ финансови товари, които се сложиха върху плещитѣ на „победенитѣ" въ войната народи, усориха процеса на развилитѣ се и изострили до крайна степень тежки икономически и социални кризи. Установенитѣ тъкъ политически режими на насилие, тероръ и фашизмъ се явиха една необходимость за правителствата, да крепятъ тая система. Логически и то много по-скоро се стигна до върховната кулминационна точка на това напрежение и на непоносимото състояние на нестѣ.

Лжереформиститѣ и „мирotворцитѣ" въ всички страни, които систематически и послѣдователно заблуждаваха народитѣ, поддържайки надеждата у тѣхъ въ спасителната роля на О. Н., войдоха още веднажъ, да бѫдатъ и на дѣло опровергани отъ самитѣ събития, отъ самия животъ.

Плана Юнгъ, който замести Доусовия планъ, родeнъ слѣдъ толкова мѫчителни преговори, се оказа тоже, че е една втора заблуда и измама.

Днесъ Германия официално излиза и заявява, че повече не може да плаща не само репарации, но поради заострянето на злото, отрича плащането и на старитѣ заеми. Значи това, което бѣше до вчера ересь и болшевизмъ, днесъ е намѣрено за правилно и единствено срѣдство за облекчение на голѣмитѣ народни маси, които се огъватъ подъ гладъ, мизерия и безработица, за да се устоява ненаситната алчность на империалиститѣ. Подъ народния напоръ германското правителство признава, че положението е неудържимо.

Посещението на германския канцлеръ Брюнингъ и м-ра на външн. работи Курциусъ въ Лондонъ имаше тая цѣль. Признаването по начало, а послѣвалия формаленъ отказъ отъ Макдоналда и Хендерсона и нервностьта на голѣмата империалистическа преса въ Франция и Америка ни убеждава за лишенъ плѫть, че империалистическия свѣтъ не ще се отказе отъ военчата плячка, отъ вземанията си и отъ заетитѣ позиции.

Френската преса обвинява германското правителство, че блъфира, а часть отъ англійската счита, че единъ подобенъ отказъ отъ Германия да плаща репарации и задлъжения значи фалитъ, който сериозно ще засегне и цѣла Европа. Лансира се идеята за нова ревизия на плана Юнгъ. Америка, обаче, отказва да начали вземанията си отъ Англия, Франция и Италия.

Кризата е тежка и много остра. Тя самата сочи вече единствения спасителенъ пѫть. Не ревизии и заблуждения, а трѣбватъ радикални мѣрки:

— Отричане на всички потнснически договори. Отричане на всички репарационни и други задлъжения.

Това подсказватъ двѣ женитѣ всрѣдъ самитѣ народи еднакво победители и победени. Нека онія, които не отстѣпватъ да поематъ отговорностьта за една нова война. Тя ще бѫде тѣхната гробница.

ДЕКЛАРАЦИЯ

на Централния Добруджанския Ляц. Комитетъ по предстоящитѣ избори

Въ допълнение и разяснение на мнѣнието отъ 11 май, Ц. Д. Ляц. К. въ засѣдението си отъ 1-и юний 1931 г., като отчетна събитията въ България въ послѣднитѣ години и конкретния политически моментъ, намира, че и добруджанскитѣ бежанци сѫ засегнати въ голѣмъ размѣръ отъ вилнѣющата стопанска криза. Комитетъ отчита сѫщо тъй, че за настоящето положение на бежанцитѣ, какъвто и за робското въ Добруджа, голѣмъ пай не отговорность носятъ и българскитѣ правителства.

Подкрѣпяйки международния и балкански империализмъ, водейки сами завоевателна и ненасилническа политика по отношение на Добруджа, а сѫщевременно и не принуждавайки чрезъ О. Н., подписани отъ друга страна ненарушимостьта на Ньойския потнснически договоръ, българскитѣ правителства сътрудничатъ отъ една страна на политиката на насилие правата и свободитѣ въ Добруджа, помагатъ на легалната конфискация на имотитѣ на добруджанци и съдействуватъ на курса на денационализацията, а отъ друга — за да подържатъ разрешени, реституции тежки държавни, военни и полицейски вноски, въ своя обсѣгъ на вътрешна политика, убийствено сѫ засегнали и добруджанскитѣ емигранти и бежанци.

Прогонени на силя отъ родинитѣ имъ огнища, добруджанскитѣ бежанци тукъ въ България, поаъ прикритото на социални грижи, сѫ хвърлени въ условия на крайна мизерия и нищета. Озаемайнйи ги съ методитѣ на една ориентальска бѣдность и партизанска заинтересованость, съ по 10 до 40 декара земя и то диви и гористи, и нито не имъ се дава на время и на всякакъв инвентаръ, достатъчно наръци, семе и своевремененъ кредитъ за коренене. — Бежанцитѣ сѫ доведени до положение, отъ което търсятъ изходъ въ упорита борба съ чистото съ другитѣ изнемогнали трудови маси въ страната.

Общиятъ поминъ за свободна земя и хлѣбъ, намира отгласъ и въ средата на добруджанскитѣ бежанци. Изборнитѣ борби сѫ важенъ моментъ въ политическитѣ борби на страната.

Добруджанската емиграция, наредъ съ другитѣ, трѣбва да вземе участие въ тѣхъ въ името на своитѣ интереси. Борейки се срещу реакционнитѣ режими, тѣ се борятъ и за освобождението на Добруджа.

Фашизирнитѣ и натрапени „водачи" отъ И. К. на съюза „Добруджа", които винаги, и сега продаватъ за паница леща интереситѣ на добруджанци, подобно инкриминиритѣ и покаяннитѣ въ Добруджа. Въ безгледни назарлъци ту съ една, ту съ друга политическа партия, тѣ уговарятъ своитѣ кандидатури за народни представители съ тия, които носятъ отговорность за събитията въ Добруджа и тежкото положение на емиграцията въ страната и които съ още по-голѣмо огнестояние сѫтъ да продължаватъ своята политика на обезправяване, експлоатация и тероръ.

Ц. Д. Л. К. стои твърдо на становището си, че добруджанското национаъ - освободително движение въ своята цѣлость е надпартийно обхващащо елементи съ най разнообразни партийни убеждения, но които се подчиняватъ на неговата идеология и тактика. Надпартийностьта, обаче, е дѣлови и борчески лозунгъ, а не такъвъ за приспиване на маситѣ и пропущане на важни политически моменти. А това значи, че всички добруджанци имагъ дълга да водятъ борбата по пѫтя и методитѣ, които имъ чертае национаъ революционната идеология и тактика, като пречупатъ партийнитѣ си убеждения и принадлежность.

Сѫвещайки така повелитѣ на национаъ революционитѣ разбирания, Ц. Д. Л. К. обръща вниманието на добруджанската емиграция имаща да е заинтересувана за предстоящитѣ избори, като масово участвуватъ въ тѣхъ. По квартали, махали и села емигрантите да свикатъ конференции и събрания, въ които да се избератъ квартални, селски и пр. комитети, чрезъ които да навлезатъ въ онія политическа групировка, която следи национаъ — революционната идеология и възприема конкретнитѣ искания на бежанцитѣ, които да въдигне до платформени предизборни искания въ следния редъ:

1) Добруджанската емиграция и бежанци, като часть отъ заробения добруджански народъ и свързанъ съ неговитѣ борби, се бори масово и по революционъ пѫтъ за реализирането на Свободна и Независима Добруджа въ рамкитѣ на федерацията на Свободнитѣ трудови балкански народи.

2) Свободно проявление на левицата въ добруджанското движение и премахване на всяко чужко внешателство отъ реакционнитѣ правителства, партии и тѣхнитѣ органи въ борбитѣ за освобождение.

3) Да се даде на бежанцитѣ земеделци земя поне до 100 декара, какъвто товѣ е другаде за онѣзи, които не сѫ още оземлени, индивидуално и тѣи, дошли слѣдъ 1-и мартъ 1927 г., а за онѣзи които сѫ оземлени недостатъчно, да имъ се допълни до тоя контингентъ, съответствующъ за нуждитѣ на едно нормално селско семейство.

4) Да се даде за нуждитѣ на бежанскитѣ земеделски стопанства непременно безплатенъ и достатъченъ инвентаръ.

Опростетворяване на формалноститѣ по отпущането му за рационално разоряване и използуване дедеметѣ земи — коренища и целина.

5) Безплатенъ кредитъ за коренене и прочистване на теренитѣ, който да се дава едновременно съ отпущането на земята.

6) Прогнозъ лжекооперациитѣ и за свободно кооперативно стопанисване.

7) Премахване на лихвитѣ по отпуснатитѣ до сега кредити на селски и градски бежанци и на всички задлъжения.

8) Отпускане достатъченъ кредитъ за бежанцитѣ - занаятчии за обзавеждане съ инвентаръ и първоначенъ оборотенъ капиталъ.

9) Премахване на отпуснатитѣ преди години къмъ общинитѣ за отпуснатитѣ мѣста на бежанцитѣ за строежъ.

Ц. Д. Л. К. като обръща вниманието на емигрантитѣ върху гроднитѣ искания, на всички национално, икономически, политически и др. поробени, които се явяватъ гроднитѣ и съ горнитѣ, които и въ ръка единната борба, която лѣнцата е водила съ тѣхъ до днесъ, счита, че при неизлизането на емигрантитѣ въ изборнатѣ борба чрезъ своитѣ квартални и пр. комитети, тѣ ще подберe групировка, въ която ще намѣри своитѣ естествени съюзници.

София, 1-и юний 1931 г.

Центр. Добруджански Ляционенъ Комитетъ:

(п. п.) Д-ръ П. Вичевъ, Ив. Русевъ Ив. Томовъ и Ив. Георгиевъ.

Сѫди ли се организация

Софийската преса съобщи, че на 26 т. м. въ Варна щѣлъ да се разглежда процесъ противъ Добр. Револъ. Организация.

Това съобщение е погрѣшно и лично че е дадено отъ заинтересувани и невинни лица. Една организация, която е масова, организация на добруджанския народъ за национално и политическо освобождение съ база въ Добруджа не може да бѫде сѫдена. Нѣкъ ще сѫди кого и за какво, самия народъ, поколенията и историятъ.

ИЗБОРИТѢ ВЪ РОМЪНИЯ

Резултатитѣ и поуритѣ отъ тѣхъ

Извършенитѣ избори въ Ромъния за парламента на 1 юни т. г. дадоха большинство на правителството на Иорга. Въ цѣлата страна нѣма гласоподаватели нѣмъ 4 милиона а сѫ гласували: 59% въ старата часть на кралството, 67% въ Трансилвания и Банатъ, 82% въ Добруджа и 65% въ Бесарабия.

Правителството, въ коалиция съ либералитѣ на Дука и нѣмската партия, е получило отъ подаденитѣ гласове въ цѣлата страна 55·48%, национаалъ-цараниститѣ 11·08%, иорниститѣ (отцепници либерали) 8·21%, либералитѣ 6·26%, царанисти на Лупу 5·62%, маджарска партия 4·03%, нунисти 1·98%, социалъ демократи 1·95%, лигата на свободнитѣ 1·90%, трудовъ блокъ 1·82 и разни — незначителенъ процентъ.

Въ заробенитѣ чужди области, гласоветѣ сѫ разпредѣлѣлъ такъ:

ПОЛУЧИЛИ	Въ Трансилвания и Банатъ	Въ Бесарабия	Въ Буковина	Въ Добруджа
1. Правит. коалиция	322,293	185,664	40,209	15,805
2. Национал-царанисти	194,741	32,335	7,121	22,943
3. Иорнисти	32,654	15,574	3,209	9,546
4. Либералисти	36,962	6,252	2,609	3,418
5. Царанисти на Лупу	32,785	7,481	2,953	3,623
6. Социалъ-демократи	50,588	8,035	8,145	—
7. Нунисти	8,832	13,027	29,780	—
8. Еврейска партия	19,891	19,448	10,860	71
9. Трудовъ блокъ	43,683	6,241	4,516	3,185
10. Лига на свободнитѣ	9,567	23,658	2,976	—
11. Маджарска партия	118,177	—	—	—
12. Разни	5,484	10,086	3,424	1,982
Всичко гласували	876,165	322,621	114,998	120,578

Вижда се, че въ четиритѣ заробени области, съ едно население около 9 милиона сѫ гласували 1,434,968, което е по-малко изразява 65% отъ гласоподавателитѣ. Отъ тия гласове правителствата коалиция взе 624,067, близо половината; национаалъ цараниститѣ 257,160 т. е. 1/6 отъ гласоветѣ, иорниститѣ — 60983; цараниститѣ на Лупу 46,445; социалъ демократи 66,778; трудовъ блокъ 57,625, отъ които само въ Трансилвания 43,683; нунисти 51,639; еврейска партия 43,870; лига на свободнитѣ 35,201; маджарска партия 118,177 и разни 20754.

Като се хвърли общъ погледъ върху резултатитѣ въ цѣлата страна се вижда, колко голѣмо е разрушението въ партийния животъ, което показва голѣми междубурожески социалъ икономически и национални противорѣчия и конфликти, съществуващи въ Ромъния.

Правителството изхожда отъ националната партия на професоръ Иорга. Тая партийка е отпадъкъ, отъ бившия обединение на нѣкоималта партия на Манку, отцѣпила се отъ последната презъ 1926 г., когато стана слиянието й съ цараниститѣ на Михалаке. Недоволни отъ тоя обединение, професоръ Иорга и Ирнатеску се отдѣляха и заживѣха въ самостоятелна национална партия. Слѣдъ и нѣколко нѣмаща абсолютно никакъ сама вѣрха народа, национаалъ-царанистка партия на Иорга всегдашнее и отбѣлѣвайе своето съществуване само на фирма, крепейки се изключителна на голѣмия авторитетъ на Иорга като учень. Неизвестнатъ политическа, подобно на сръбския Ценичъ, но ползующъ се съ голѣмо влияние предъ краля Карола, който нѣкогашенъ неговъ възпитателъ отъ една страна, а отъ друга, като единственъ авторитетенъ и решителенъ неговъ защитникъ по времена лишаването му отъ престолонаследието, а послѣ и за неговото възвръщане въ Ромъния, професоръ Иорга изхождуща голѣмитѣ конфликти и борби за надмощие между управляющитѣ, силни иначе буржуазни партии на либерали и национаалъ царанисти, за да получи нужна и образува дееспособно правителство.

Въ лицето на проф. Иорга, Кароль намѣри най-подходната опора, за да се освободи отъ ангажиментитѣ предъ национаалъ цараниститѣ и отъ либералитѣ го отпрати отъ либералитѣ. Розбе на градскате буржоазия и голѣмъ стълбъ на дворцовата камарила, Иорга имаше още и традиционни аръзки съ банкерскитѣ либерални среди.

Либералитѣ отъ своя страна чувствително засегнати и значително намѣстени на политическото поле отъ надигащата се селска буржоазия, обединена въ партията на Манку—Михалаке, дадоха своята безрезервна подкрепа на кабинета Иорга, образувайки съ него предизборна коалиция.

Познатитѣ и изкачени отъ миналото изборнийски кадри на либералитѣ се поставиха въ услуга на правителството, за да бѫдатъ сложени национаалъ цараниститѣ отъ една страна, а отъ друга, — да възстановятъ връзкитѣ и влиянието на либералната партия въ политическия животъ, достатъчно пострадали съ отдѣлянето на Жорнъ Бретяну и неудачнитѣ борби около врѫщането на крѫлъ Кароля.

Нѣмската партия, която се облѣга на крупни германски капитали вложени въ разнитѣ стопански области на ромънския животъ и за която национаалъ-цараниститѣ въпросъ се поставяше въ разнитѣ на тая икономическа зависимость, и чисто ръководство е задъ граница, логически и по традиция отиде по линията на защитата на тия интереси, съгласувани съ онія на ромънския едъръ капиталъ представляванъ отъ либерали, а днесъ и отъ Иоргисткото правителство.

Жоржисти (отцѣпници либерали) Луписти (отцепници царанисти) Либералисти, социалъ демократи, нунисти сѫ вериращи на сѫщата политическа структура, но стимулирани отъ камарилистки повдигания, водатъ фракционна борба, въ която минаха принципиални противорѣчия не се отбѣлѣзватъ съ политиката на изборчата правителствена коалиция или съ тая на национаалъ цараниститѣ.

Национаалната унгарска партия, въ основата на която доминира грубия шовинизъмъ или главнитѣ ѝ опори въ Трансилвания, където маджарскитѣ елементи сѫ компактни.

Блъжъть на труда, по полученитѣ избори резултати, е слабъ. Отбѣлязайки сравнително по чувствителни гласове (43,683) въ Трансилвания при население 5,500,000, тия въ старъ Ромъния едва 3334 при население 7 милиона, въ Бесарабия 6241 при население 2,956,000, въ Буковина 4516 при население 850,000, и въ Добруджа 3185 при население 750,000, — сѫ единъ пошъ признакъ за политическата зрѣлость на маситѣ. Безусловно че голѣмия тероръ, при който не сѫ били пощадени и бивши министри, като Висиле Сву и Стере въ Бесарабия и Добруджа, и който е отбѣлѣзалъ множество убийства, както и изборнитѣ нашинации познати въ Ромъния, сѫ били въ пълно развитие. Все пакъ едва забѣлѣзанитѣ тъй резултати, да се оправдаватъ само съ тия причини, ще бѫде едва самоизмама.

Ниската известность на дребно собственически селски трудови елементи изразяваще 86% отъ общото население и при тъй заострената днесъ аграрна криза; при наличность още на едно работничество, надъ единъ милионъ разпредѣленъ въ 4094 индустриални предприятия съ капиталъ надъ 40 милиарда лей, тия резултати показватъ едно твърде низко политическо ниво на ромънскитѣ маси. То показва още колко е дълбоко невежеството, колко е силенъ консерватизма и колко е слабо всѣко борческо движение.

Само тъй може да се обяснятъ и голѣмитѣ контрасти въ политическия животъ на Ромъния, щото партии безъ всѣкакъ база въ чувото на народа и безъ всѣко значение, да заемѣ безъ представителство въ парламента, когато да взимать гримасно большинство въ изборитѣ, когато сѫ на власть. При подобна обществена нестабилность, при липса на дайни и силни борчески движения, фашизма, диктатурата, яко или скрита, намѣрятъ почва за сѫществуване.

София—Печатница „Съгласие" ул. Царь-Самуилъ № 50

Д. Маджаровъ

Добруджанския национаденъ въпросъ

и добруджанската младежь

Машинизирането на производството, техническитѣ усъвършенствувания, разпредѣлението и механизирането на труда, доведе до разрастване на индустрията, която потърси отъ една страна пласментъ — пазари, за своитѣ продукти и отъ друга — евтини сурови материали, които ѝ бѣха нужни за преработка. Този процесъ, колкото и характеренъ, не се поспори въ единъ темпъ въ отдѣлнитѣ капиталистически страни. Напримѣръ Германия, въ едно кратко время бѣ направила онова, което Англия бѣ сторила въ единъ дългъ периодъ. А Франция даже бѣ надминала. Така стария деленъ на свѣта се увиде неотговарящъ на новитѣ съотношения между разнитѣ буржуазно-капиталистически държави. Всѣка отъ тѣхъ се стремише къмъ все повече и повече разширение на своето икономическо господство, което безъ съмнение, трѣбваше да доведе до серизни конфликти.

И нѣщо друго: въ самитѣ държави, като резултатъ на индустриализацията, зетитѣ въ производството слояе, все повече и повече очертаваха своята социалъ икономическа сѫщность. Манифактурата, дребната промишленость, занаята, почнаха да западатъ и колкото зето въ тѣхъ се пролетаризи раше. По сиянитѣ предприятия надделяваха надъ слабитѣ и, или ги унищожаваха или ги привличаха къмъ себе си. Сгрупирането, концентрацията на средствата — капитали, ставѣше бързо. Маситѣ обединяваха и имъ оставяха само десетѣ работни ръце и труда. Това разграничение, вследствие разграбването на богатствата отъ едно тѣсно малцинство и пролетаризирането на широкитѣ работни маси, не минаваше безъ смущения и заплашваше съ серизни конфликти.

Позвилите се по тоя начинъ граници мнѣнали потърсяха пазари. За тѣхъ вече стояха тѣсни държавнитѣ граници и тѣ ги прескачаха. Въ колониалитѣ, полуколониалитѣ и др. страни тѣ намираха благоприятни условия за по-голѣми печалби, благодарение на по-евтинъ трудъ и близостта на сурови материали.

Въ тази сложность на дълбоки и резки противорѣчия зачена и избухна войната.

Всѣка буржуазно-капиталистическа държава, позитивата на която се водѣше отъ финансиритѣ и могъщи и изключително въ тѣхенъ интересъ, безусловно се хвърли въ защита на тоя интересъ.

Въвлечени бѣха и малкитѣ балкански държави чрезъ найразновидни икономически обвързвания: заеми, концесии и пр. и чрезъ дипломатически лавирания, като гъдъличкане и усилваха, колкото и незначителнитѣ имъ копирания за сѫстъ на тѣхнитѣ съсѣди, раздувайки шовинистичнитѣ и анексионистичнитѣ намерения, тѣ бѣхѫ подѣлени между Антантата и Съюза и дръпнати въ войната.

Свѣтъ умножитѣ, които народитѣ преживѣха презъ тази война, насѫдѫ нинстина ново разпредѣление на свѣта — целяше се умножаването на противорѣчия въ икономическо отношение, за да се отвори широка възможность на побѣдителитѣ, за лесни и голѣми печалби. Така се поставиха подъ национаалъ гнетъ по-вече отъ 3/4 на цѣлото население на земята.

Финансовия капиталъ и неговата експлоатация и завладяванѣ, с единъ дума империализмъ, пороци и води войната и следъ нея продължава да изсмуква жизнениятъ сокъ на нѣкогашнитѣ при тежки и непоносими социалъ-икономически и политически условия, показайки си всички средства.

Добруджанския народъ, който е поставенъ при сѫщитѣ тежки икономически и политически условия и повлѣвалъ на безотговорно ограбване, е честь отъ тия национаално поробени маси.

Добруджанския национаденъ въпросъ, следователно е една брѫнка отъ веригата на национаалния въпросъ изобщо, чието единствено и правилно разрешение идва само съ премахването на причината, която го е създала. А тя е империализма.

Добруджанската революционна организация заглася на тази именно база и отъ тамъ и нейната революционна сѫщность.

При това положение лежа се, явно трѣбва да бѫде сплотяването на Добруджанската младежка организация и какви трѣбва да бѫдатъ нейнитѣ задачи.

Известно е, че национаалното политическо-икономическо и културно робство на Добруджа и нейното трудово население е резултатъ отъ завоевателната политика на международнитѣ и цѣлостни балкански империализъ. Умножено и подкрѣпено чрезъ насилнически договори, робството на добруджанския народъ, заедно съ тоя на всички поробени народи въ Ромъния, Бесарабия и цѣлата свѣтъ все повече се засилва. Днесъ добруджанския народ е подложенъ на жестоко, варварска експлоатация, изнасилване и ограбване отъ страна на ромънски буржуазия и нейнитѣ орди въ лицето на фашиститѣ организации, българскитѣ чорбаджии и агъ. То е лишено отъ всякакви права и свободи. Особено тежко е положенъ на добруджанската народна маса, която се задушава отъ тиранническия режимъ на ромънския империализъ.

Вследствие на тоя положение, значителна часть отъ добруджанската народна маса, борещо се за своитѣ правдини свободи и принудена да емигрира тукъ въ България и в. Бивши стадиранитѣ нощни емигрантския животъ, заплашени отъ новия насилнъ ромънитѣ на ромънската опасности. Хиляди нови младежи бѣгатъ добруджанци въ България имать единъ свещенъ дългъ да имаемъ и да се борятъ за освобождението на Добруджа отъ нощитѣ на ромънския и международенъ империализъ, както и за повдигане на своето политическо-икономическо и културно повдигане на бѣгащитѣ.

Тая борба, обаче, добруджанската младежь не трѣбва да води по стария и остарѣлъ пѫть на петимитѣ и изгонитѣ до просвѣщутото „Общество на Народитѣ" „прогресивнитѣ обществени сили" и други имперialистични фактори, които въ своето лицемѣрство, доведе толкова народи въ робство до едно пълно икономическо, политическо робство и безправие.

Отстояването на правата и свободи стана съ борба и то борба открита и смела, а не плачевъ и лигавенъ предъ империалистичнитѣ хищници.

Би было много наивно да мислим, че затрапитѣ, които ще бѫдатъ завладѣли и ще завладѣятъ толкова области и народи, ще се трогнатъ отъ нашите плачове и сълзи.

Общото национаално и социално бѫдещо добруджанско движение трѣбва да върви по пѫтя на революционната национаалъ-освободителна борба, в контактъ съ всички подтиснати народи и въ съюзъ съ трудящитѣ движения въ всички страни, за пълното освобождение на добруджанския народъ и веригитѣ на международнитѣ ромънски империалисти. Свободна и Независима Добруджа, подъ знамето на Балканската федерация, като съюзъ на свободнитѣ балкански народи.

Нови подвизи на бандититѣ въ Варна

Варна. На 31 май т. г. тукъ бѣ сикано публично събрание на трудовия блокъ. По средата на речитѣ на оратора, това събрание бѣше разтурено отъ полицаитѣ.

Въ вандалското нападение виновна при разтурянето на сѫбранието взеха участие и комуниститѣ герои отъ В. Д. Р. О. начелно съ побойници Атанасъ Маканов, Георги Иванчевъ, Колю Тенекиевъ, Стефанъ Стефановъ, Никола Николовъ, предизвикани отъ известнитѣ убийци Стайко Колевъ.

Въ послѣдно время следъ влизането въ кабинета на Б. Цанковъ тия провокации отново се разнасилиха и терористичнитѣ противници на властующитѣ, които съ тоя искатъ да се провокиратъ и накарятъ да окрѫжнитѣ управители и околийски началници и пр. да изкаратъ и А. Костовъ и Ст. Колевъ.

За трудовия блокъ

Трудовъ блокъ е арѣнена формация на трудови кора, въ която на опредѣлени задачи, изхождащи назрѣли социъл-икономически и политически нужди изградити до платформени основи. Трудовия блокъ не е нито партийна организация, нито конкретно опредѣлена партийна формация.

По произходъ и сѫщина трудовия блокъ е демократическа формация — формация на сѫщите трудови маси съ времени задачи и не се движи по линията на партийността. Той надхвѫрля границитѣ на една партия. Въ него влизатъ сѫ отворени, както за пролетарци такъ и за земеделци, занаятчии и други елементи отъ трудовия народъ. Въ трудовия блокъ се търсятъ прабитѣ собственици на сѫдѣствата въ производството. Търсятъ се предразсѫдъци, традиции и доста консервативизъ. Следи, че по социаленъ съставъ трудовия блокъ до голѣма степень се повтаря съ социалния съставъ на националъ-революционитѣ движения. Но въ прѣки това Нац. Рев. движение и трудовия блокъ не сѫ едно и сѫщо нѣщо.

Тодкова, като отговоръ отъ в. „Св. Добруджа" не статиите по сѫщия въпросъ въ последния нелегаленъ бюлетинъ на ДРО въ Добруджа, който за съжаление и до сега го нѣмаме. По всичко личи, че статиите е инспирирана, ако не написана отъ заинтересованъ човѣкъ отъ София. Останалитѣ злорѣдни умувания оставяте за сметка на автора имъ? Не допускаме, че Ц. К. на ДРО изнесе нѣкъ да полемизира съ насъ. Въ такъвъ случай ние имаме да поставим ясно и открито много въпроси и безъ друго ще се реваншираме съ любезнитѣ изрази изъ рѣчника на заинтересованя отъ бюлетина.

Политическитѣ борби

и добруджанското нац. революц. движение.

Почти въ едно и сѫщо врѣме въ Румъния и България се разгорѣха и разгарятъ остреи борби. И тамъ и тукъ се произвеждатъ избори и изпъкнѫлъ въпроса засягатъ ли въ нѣщо тѣзи борби добруджанския народъ и емиграция и какво отношение имятъ тѣ къмъ тѣхъ.

Да се отрече, че тѣзи борби не се изпръсватъ и въ гърдѣ на добруджанския народъ и емиграция и не засягатъ отъ близо тѣкнитѣ ежедневни интереси — би значело да се недоразбере смисъла на тѣзи борби.

И изхождайки отъ обстоятелството, че борбата на добруджанския народъ е борба политическа, добруджанскитѣ народни маси групирани около своята нац. рев. организация (П. Р. О.), имать вече опредѣлено становище: *въ участвоотъ въ всички политически и икономически борби на страната, заедно съ другите напрежалко и икономически угнетени маси, въ единъ фронтъ съ рум. работници и селяни, единствения борецъ срещу кралско фашистката диктатура и националното робство на страната.* И установитѣ поколения и конгреситѣ резолюции и цѣлата сѫщность на ДРО сѫ категорични въ това отношение.

Въ развиващитѣ се почнствощемъ голѣми борби въ Румъния, ДРО е изнесла открито и зове добруджанскитѣ трудови маси безъ разлика на националность и партийни убеждения, да се нареждатъ на страната на рум. работници и селяни въ единенъ фронтъ, съ който да водятъ борба, както срещу българскитѣ чорбаджии, банкери и анексионисти, така и за съкарянето на кралско-фашистката диктатура.

Тукъ сѫщо се разгарятъ остри политически борби.

Добруджанската емиграция не е поставена при коренно различни условия отъ добруджанския народъ и сѫрѣмо тия борби тя сѫщо тъй има вече опредѣлено становище. Въ прочела напъчно изложенитѣ, тактиката и методитѣ на борба за освобождението на Добруджа изповѣдвани отъ добр. нац. рев. движение, тя участва въ политическитѣ борби не защото е „опортюнизмъ", не защото е „поделение" на нѣкои партия, а защото това налагатъ нейнитѣ собствени интереси и голѣмата борба за освобождението на Добруджа.

Въ радищата борби, които въ проявлѣнение на редъ години води, добруджанската емиграция имя тежко изнуление опитъ да провѣри, кои защищаватъ нейнитѣ интереси и кои честно и открито изключватъ въ своитѣ ежедневни борби исканията идеологията и лозунгитѣ на добруджанското освободително революционно движение.

Трудозата емиграция знае, че въ тежката борба за сносно сѫществуване и противъ тиранически режимъ редъ своитѣ братя отъ тѣхъ, тя е намирала единствена водхрепа *само* средъ българския трудовъ народъ.

Въ тази борба истинского добруджанско емигрантско движение ежедневно дава сѫжни жертви: тероръ, арести, изгнания, прогреси забрана на публична и организационна дейность, подкрѫжение една бачда отъ разбойници, които провокира движението, които избиват негодницитѣ предатели бойци. Ние нѣма да изреждаме фактитѣ. Добруджанската емиграция ги знае много добре и никоя нѣма да ги забрави.

Тоя тероръ и репресии вѫршени надъ добруджанского нацинелъ-революционно движение имятъ за единствената цѣль да го отклонятъ отъ неговия правилен пѫтъ и да го турятъ въ услуга на завоевателите и реваншна политика на българскитѣ реакц. правителства, партии и тѣхнитѣ водители. Въ тоя си стремежъ тѣ търсятъ сътрудничеството и даватъ подкрепата си на румънската реакция за сниженіе борбитѣ на добруджанския народъ, който дамага своето отражение и средъ емигрантитѣ. Срещу тѣзи престлъпна политика и срещу тоя тероръ добруджанската емиграция се е опирала въ своитѣ борби само на широкитѣ маси отъ работници, селяни и тѣхнитѣ организации.

Въ предстоящитѣ изборни борби добруджанската емиграция, която идейно и тактически вѫрви съ революционното движение вѫтре, не ще сеи нѣмъ зритель.

При очертаванитѣ се политически групирани въ стремежъ, тя ниякога своя естественъ защитникъ и представитель въ лицето на *трудовия блокъ* и тя трѣбва да го подкрепи групово и активно. Съ това тя защитявайки своитѣ интереси, подкрѣпи своето велико освободително дѣло.

Въ името на това дѣло съзнателната добруджанска емиграция трѣбва да прочули своитѣ партийни убеждения и да се нареди масово въ редоветѣ на трудовия блокъ, осъществявайки на дѣло съюза между националнo и социално поробенитѣ *краща, който съюзъ само може да се изнесъ Добруджа и да се осѫществи федерацията на балканскитѣ трудови републики.*

Всѣко друго действие цѣлящо да се избѣгне „партийностьта" и да се осѫществи „безпартийностьта" на дѣло е насочено противъ добруджанското освободително дѣло и отъ тамъ, ако не и услуга презъ реакцията.

И. Г.

Националното движение въ Испания

Гали и Баски иматъ автономия.

Борбитѣ за национално освобождение въ Испания, следъ завоянето на републиката сѫ въ своя разгаръ.

Каталонцитѣ, за които писахме въ миналия брой сѫ въ процесъ на своето организиране на държавата сѫ. Миналата недѣля тамъ сѫ станали избори за народни представители, спечелени отъ лѣвитѣ републикански елементи съ положенъ Масия.

Движението за политическо обособяване е въ своя редъ вредъ другитѣ националности: гали, басеи и др.

Галитѣ населяватъ областьта Галиция, на северозападната часть на Испания кѫрка една територия отъ 29.154 кв. км. съ население 1,950.00 души.

Областьта е въ по-голѣмата си часть планинска, а къмъ португалската граница равнина. Климатически е най-добре поставена часть въ цѣла Европа, оросяена много равномѣрно. Има отлични пасбища, гори и много подземни богатства, обаче не достатъчно разработени за използване.

Говорения езикъ е по близкъ до португалския, отколкото на испанския.

Галиция се дѣли на четири окрѫга: Корона, Понтеведра, Орензе и Лугу.

Събранието въ Корона е започнало изработването на конституцията на новата Галицийска държава. Поставени сѫ следнитѣ три положения:

1. Галиция се обявява за автономна държава, като равноправен членъ на Испанската Федеративна държава.

2. Територията на Галиция обхваща четири окрѫга отъ които сѫ състои и поменати по-горе.

3. Признаватъ се двата езика, галски и кастилски, които ще се изучаватъ въ училищата.

На свой редъ и баскитѣ, най-старото население на пиринейския полуостровъ, населяващо западнитѣ Пиренеи, броящи 600.000 души тоже се обявяватъ за автономни. Баския иногда не е била подчинявана, нито отъ римляни, нито отъ араби, нито отъ вестоти. Нѣма друга народна група, която да знае толкова голѣмо нѣсто въ легендитѣ. Баския е била мѣстото, където сѫ бѣгали за спасение гонимитѣ при непрятелско нашествие въ разнитѣ врѣмена на Испания. Баскийцитѣ тоже много обичатъ и речниво пазятъ своята свобода. Четири сѫ окрѫзитѣ въ тая область: Гиранда, Биская, Алава и Навара.

,

Социалнитѣ кризи въ Испания все повече се задълбочаватъ. Републиканского правителство стремейки се само да пази ред, на се занимава съ отпрититѣ икономически и социални въпроси. Не е отнета още земята на монастирритѣ и голѣмитѣ землевладѣци, за да се раздаде на безимотнитѣ. Напротивъ констатира се едно разбирателство между Папата и новото правителство.

Въ Овиедо и Гиконъ положението се усложнява. Националната работническа конфедерация заплашва съ стачка. Работническитѣ синдикати тукъ сѫ най-силнитѣ. По настоящемъ минитѣ работници въ Сиия и Фелгуера сѫ въ стачка. Въ гали били сѫ динамитирани електрическа инсталация.

Въ Барселона (Каталония) е имало интернационално работническо събрание. Присъствували сѫ около 7000 души на това събрание.

Стачката въ Овиедо се обявя и продължава. Преговоритѣ не успѣха. Станали сблъсквания. Имало ранени. Въ Билбао сѫ станали голѣми инциденти. Въ Севиля минитѣ работници продължаватъ стачкатъ. Въ Барселона пристанищнитѣ работници възобновиха работа въ базата на постигнато спорезумение, съобѫдствуено рѣшително отъ председателя на републиката Масия. Господаритѣ сѫ задоволни отъ тоя инцидентъ.

Въ Андалузия безработицата е взала голѣми размѣри.

Въ Мадритъ комуниститѣ следъ едно събрание сѫ излѣзли съ комюнике по държавного устройство, въ което се казва:

„Ние не искаме едно обикновено разделяне на черкати отъ държавата, но искаме едно пълно унищожение силата на черкитѣ.

„Ние нѣма да изпратим представители въ Испанския Кортъзъ (народно събрание) защото ние нѣкаме доверие въ изборитѣ. Нашия проектъ е съзававането на единъ Народенъ Комитетъ, който ще помете всички остатъци отъ монархията, отъ една буржоазна република и цѣлата настоящи икономическа система, новъ и много по-лошъ отъ оная презъ 1914 г."

Отричатъ се отъ себе си.

Къмъ пъленъ ликвидацъ съ своята политическа стигна И. К. на съюза Добруджа. Едно такова отричане е равно на самоплюване. Достатъчно е да напомним на всѣки остървена ревность се нѣмчеще да заемъ позициитѣ сѫ дори съ съзаѣйствието на властьта и съ средствата на терора и убийствата.

Отстъплението се демонстрира по цѣлата имъ линия на дѣйность. Следъ като усвояха единния фронтъ съ национално потиснитѣ, въпроса за федерацията, въпроса за сѫщинския съставъ на националното движение, въ последния брой на „Добруджа" употрѣбяватъ вече дуумитѣ „*нашето народно революционно движение*" и пр. Значи отстъпватъ и по линията на лойялностьта и на легалностьта, защото думата революционно" е нѣщо което съвсемъ не изрично на легалность.

Въ сѫщия брой четемъ и възмущение противъ бѣнностьта по взиране на секвестра. Дали подчертаватъ че, ако секвестра не се напъли „съ право ще се сѫдѣ, осъдителитѣ българи въ лицето на българската държава сѫ просто изнурени". . .

Ивнъ бе, бай Ангела, по кѫде и довѣрахте? Ние дали е искрено всичко това? Съмнителна ви е ренегация, въ която сте се преобразили. Тя прилича на вѫзкъ въ агнешка кожа.

Възпоменателно Утро

въ честь на Илюша и Гаичо

На 7 юний т. г. по инициативата на добруджанското студенско дружо „*Родеки край*" и добруджанската младежка организация въ София, въ салона на кино „*Красно село*" край добруджанския кварталъ, бѣ уредено *Възпоменателно утро* въ паметъ на *Илия Ив. Аксоя* (Илюша) и *Гаичо Петрова*, първия починалъ преди четири години, а втория убитъ въ София преди 6 месеца.

Успѣхътъ на утрото, сочи за нарастнилото влияние на добруджанского младежко движение, и изнасянето програмата му изключително отъ сили изъ средата на казанитѣ добруджански организации, показватъ способностьта на добруджанската младежка къмъ голѣми кампутрни завоевания.

Въ сѫщото време и часъ въ средата на добруджанския кварталъ се освѣтляваше училище и имаше уредено недѣлно детско утро. Доквирена бѣ военна музика. Предварително не бѣше развита особено голѣма агитация за нашето утро. Почти всички разлепени изъ кварталъ афиши бѣхъ изпоцѣлени отъ заблудени орѫдия на любѣсненитѣ отъ злобѣ при мания рѣстъ на добруд. клад. движение, — вредители около Сѫкъ „Добруджа". Въпреки всичко това въ опредѣленото време салона бѣше почти препѫлненъ съ публика предимно младежи добруджанци, в имаше такива и отъ царибродския кварталъ, отъ града и др. — Присѫтствахе около 250—300 души.

Утрото се отвори отъ председателя на Соф. Младежка организация — *Пантаин Попов*, който въ кратка бесѣда описа значението на възпоменателното утро, биографията и дейностьта на покойницитѣ и завѫрши съ пламененъ апелъ отправенъ къмъ добруджанската младежь да се нареди въ редоветѣ на борбата и довѫрши дѣлото въ служба на което Илюша беше се обрекалъ и което съ своята поезия възпѣ, а *Гаичо Петровъ* падна подло прониизъ отъ предателски куршумъ.

Хоръть на Н. Р. П. С. изпѣ „*Най жертва падналте въ неравна борба*" и „*Елегията*" на Хр. Ботевъ.

Нѣколко изменчиви отъ квартала и младежи изнесоха нѣкои декламации отъ покойницитѣ и др' а младитѣ поети съгрудници на в. „Добруджанско знаме" *Хр. Лачезаровъ* и *Б. Овесянинъ*, четоха нѣкои свои произведения.

Столетната добруджанка *Елена Данкова* акомпанирана на пиано отъ г-ца *Величка Л. Горгева*, изпѣ една народна пѣсень, а студентитѣ *Д. Попов* и *Б. Николаев* изнесоха отличенъ дуетъ на цигулка.

Съ маршътъ „*Напредъ*" хора закри утрото въ часъ 12½ на обѣдъ.

Съ това вие доказвате и предъ послѣднитѣ заблудени останали около тежкото ви че сте били чужди орѫдия, че сте заблуждавали добруджанскитѣ бамбаши, че сте спекулирали съ тѣхнитѣ интереси, и че сте били правоверни апаши на румънската денационализаторска политика. Отговорностьта обаче за онѫзи, които изнесохте и които проявлявате да вѫрвите, нѣма да избѣгнете. Тя ще продължава да тежи предъ покойницитѣ и историята.

Четете в-къ „Свободна Добруджа"

Най-голѣмото предателство и най-годѣнитѣ предатели

Подъ бомбастическото заглавие *„Най-голѣмото предателство извършено до сега спрямо Добруджа"*, въ в-ка на И. К. „Добруджа" бр. 131—132 е помѣстена статия, която ще остане като исторически паметникъ на глупостьта въ която сѫ изпадали редакторитѣ на тоя вестникъ и свидѣтелствомо на нашинъ документъ за предателската и агентъ провокаторска роля на хорета около тоя вестникъ.

Въ историята на българския народъ, епохите които преживяваме отъ 1923 год. насамъ, ще се отбелязи не само като такава на най-черната политическа реакция, но и като епоха на най-великото чѣвѣшко падение, изпулване на политическитѣ представители — една заспиваща класа, на вулгарнъ политическо цинизъмъ, швердатания и патриотическо разврагъ.

Чувствайки, че основитѣ на старитѣ свѣтъ сѫ прогнили и наближава крах на господството на една изиграла историческата си роля класа, шепа патриотари въ страната, отъ години подъ редъ вулгаризирка политическитѣ и икономически борби до степень такава, че дѣйна честно и напредничавѣ мисъль, всѣки гласъ срещу единъ кървавo-терористически режимъ, всѣка проява за въздухъ, за хлѣбъ, свобода и свѣтлина, да се такуува като „дѣло на чужди агенти"; всѣка проява и организационна групировка, *„создадена по нареждане отъ вѣнъ"*.

О, велико падение на умиращия свѣтъ!

О, велика глупость на XX вѣкъ!

Не останаха чужди на това падение и изпулване и нашитѣ патриотари отъ И. К. и в-ка „Добруджа".

Отъ години насамъ тѣ крещатъ: комунисти, болшевики, агенти на Москва. Комунисти болшевики, повтаря се дрещи въ в-ка „Добруджа" и който разбира и който на разбира.

Нашиятъ лозунгъ за федерация и единенъ блокъ на национално угнетенитѣ, тѣ обявиха за опасно болшевишко изобретение, което ще погуби малцинствата.

По после по заповѣдь на господоритѣ си и за да запъжватъ масситѣ, тѣ го възпрѣха и окарикатурила въ нѣкакъвъ „блокъ на малцинствата".

Крещяха, че лозунга за федерация на балканскитѣ народи е една утопия и опасенъ болшевишки лозунгъ, а когато тѣхнитѣ господари заповѣдаха отъ Парижъ и Лондонъ инициативата за създаване на балканска федерация съ заповѣдъ-ния вѣлъ, чрезъ устата на своя секретаръ, тѣ декларирха, че възприемать и тоя лозунгъ и изпратиха въ Атина свой представитель.

Тъй е и съ борбата противъ О. Н., тъй е и съ фамозната конвенция за правата на малцинствата, която ние нарекохме — правъ въ очитѣ на последнитѣ.

И тѣ вече идатъ да пишатъ *„не се лъжеш вече"*. Тъй е и ще бѫде съ всички лозунги, които тѣ вчера обявяваха за болшевишки, а днесъ нарекоха турно инвиръ гн възприемать, за да изпъжватъ масситѣ и ги впрегнатъ въ своята кръвавo предателска колесница.

Но тѣ бързо забравятъ всичко това и пакъ продължаватъ да крещятъ: *„болшевишко изобретение, създадено отъ вѣнъ"*.

Така въ помѣнатата статия тѣ като отсичатъ, — ни по-вече, ни по-малко, че „широкитѣ маси по цѣлия свѣтъ останали студени къмъ болшевишкитѣ проповѣди"; че *Централния Добруджанска Акционенъ Комитетъ* е *създаденъ по нареждания отъ вѣнъ*, че около тоя комитетъ били „само нѣколко некултурни момчета" и пр. тѣ заключатъ да гадаятъ около екабата на Д-ръ Вичевъ и промѣнята въ редакцията на „Свободна Добруджа", която се бѣше наложила по причина арестуването на Вичевъ презъ м. февруарий, а не е станала презъ априлъ арестъ краскачо.

Това движение нѣма страни които да взематъ надмощие — както пише въпросния дрескачъ. То има *едно единно разбиране* по борбитѣ на добруджанския народъ и разрешението на националния въпросъ, което разбиране всички споредъ силитѣ си устоваятъ предъ кръвавитѣ походъ на тъмнитѣ и реакционни фашистки сили безъ разлика на партийната си принадлежность.

Но дрескача не се задоволява само съ това, което пише за емигрантитѣ. Той нагазва и въ работитѣ въ Добруджа и тукъ вече открито се явява, като агентъ на румънския империализъмъ, инвиръ и грижливо да се прикрива задъ патриотичнитѣ паравани. Следъ като признава че „всѣко робство разкалва бунтарския духъ въ душитѣ на поробенитѣ", че „добруджанския народъ знае добре, какво представлява отъ себе си сѣ Добруджа, като географска и етническа единица", изведнъжъ отрича, че този народъ е годенъ да водѝ каквато и да е борба, заключа „и за това той (добр. народъ б. н.) си кротувѣ.

Ерго, добруджанския народъ се е примирилъ съ робството. Надъ него нѣма да има никакъвъ тероръ отъ страна на кървавата денационализаторска румънска власть. Него не ще колятъ шинцирнитѣ пѣлчища, неговата земя нѣма да се отрабва, неговитѣ училища на интернатъ единъ нѣма да се затварятъ, ако не сѫ *„лаборацитѣ безумна измѣната на който ще срещнете въ „Св. Добруджа", които разтваратъ на кръстъ цѣла Добруджа"* „Задрадъ тѣхъ тази земя ще загине". И въ хоръ съ „Университетъ", „Ординъ" и др. шовинистически вестници, той нетерпѣливо крещи „ДРО е болшевишка организация. Нея я създаде А. К. въ София, той печати въ България воизи и ги праща въ Добруджа". Следователно дрьте А. К., Избийте ги. Оставете добруджанското население да си робува.

О, сведена глупость! Яко тоя би било така както се изказа, такъ е неизмѣримо падение его, злобата и предателството. Но когато борбитѣ на добруджанския народъ сѫ резултатъ на кървавата терористическа и денационализаторска политика въ Добруджа, а ДРО плодъ на колективитѣ усилия на най будната най-самоотверженната частъ на самитѣ угнетени маси, тази си позиция открито ни сочи, като агенти на кървавитѣ режимъ въ Добруджа, какваито и се проявяватъ и какитѣ оръжия тамъ особенно тия въ училищата, когато предаватъ ученицитѣ на сигурницата, ако дрескачъ отъ в. „Добруджа," крещите, че сѫ поставени позиви въ двороветѣ имъ и за това сѫ арестувани.

Истината не може да се скрие.

Стотици невинни хора отидоха изъ затворитѣ. Други съ кръзъта си ерослая добруджанскитѣ поти, но не защото *„въ двороветѣ имъ бѣха намѣрени предателски сочинителства"*, а защото вашитѣ събрата отъ Букурещъ имать строго опредѣлена политика по отношение инородното население въ Добруджа — политика на пълно прогонване и асимилация на която и вие ревностно служите.

Но тука единственно нашитѣ арестувѣ е логичанъ. Както неговитѣ предтечи българскитѣ чорбаджии въ миналото, както и дивишитѣ му господари обявяватъ всѣка борба за преспѣление и *„запомняванотъ етнъ"*, и въ нищо не българщината „клада българи както и турчинъ не ги е клалъ", и после се считатъ оправдани като наматъ „комунисти сѫ". Така и вие, дрескачо, изкарвате виновни жертвитѣ, а не палачитѣ.

Но подъ патриотичната ви маска добруджанския народъ ясно вижда мутрата на единъ отъ най голѣмитѣ предатели и изкелѣти, какваито Добруджа отдавна познава.

Изъ страннотo на съдъ̀ютѣ

Нъ̀рвави избори въ Добруджа

Добруджа юний 931 год.

Най-новото тупъ въ насъ е тоя що приключенитѣ избори, ако разбира се за такива нособщо може да се говори.

Тероротъ бѣше неопикуемъ както преди изборитѣ, така и въ самия изборенъ день.

Българската жепта и партийна преса които често пролива крокодилски сълзи за страданията на поробенитѣ „братя", отъ „Свободна речь" до „Народъ", въ този случай само отбелѣза, голѣмитѣ „успѣхъ" на правителството на Йорга, бѣхъ да се интересуна какви сѫ страданията и умиранитѣ които добруджанци преживѣха отъ 31 май до 7 юний и безъ да я боли нѣщо за тѣхъ. Арести на невидимити, застрѣляния и избиратели преди и въ деня на изборитѣ, побоища, смъртъ отъ бандитѣ на Йорга, полиции, жандармерия и войска се ширеха въ тритѣ окрага на Добруджа. Удрятъ сѫ насочени най вече срещу дребната неговувища буржуазия, за да се сплашѝ и приемари сѫ откритата диктатура, която после ще се изкачи да се поразправи съ работницитѣ маси и тѣхнитѣ революционни представители.

ДРО стоа бодро на поста си. Разобличена и разкрита на масситѣ цѣлата тази игра. Теророт още по-вече отрезви масата, новото внѣсто страхъ, е обладяне отъ решителность за нова борба. Подробности, фатки, фотографии на бититѣ, раненитѣ и убититѣ ще получите въ найскоро време. Използвайте ги и покажете на емигрантите, какви сѫ страданията на добруджанския народъ, когато „Св. речь" и др. потрвкатъ ръце, че Йорга „спечели" изборитѣ.

Въпреки терора, крежбитѣ на бюлетини, недопусканото да гласуватъ гражданинъ процентъ избиратели, въ Силистра — където народа оказа во-вече съпротива на терора, — Работническо-селския блокъ получи 1676 гласа. Въ Добричъ 302 гласа и въ Кюстенджа 816 гласа. Яко лицемѣра само крежбитѣ на бюлетини, блока би получилъ по 10—12 хиляди гласа въ тия три окрѫзи.

Стари колонисти, българи, турци и татари, открито гласуваха за блока и то въ цѣла Добруджа, но тѣхнитѣ гласове бѣха замѣнени съ правителствени бюлетини и на другиятъ день по цѣлия свѣтъ се разгласи: „Изборитѣ минахе при пъленъ редъ и свобода. Правителството спечели грамадно болшинство", а въ това време кървавитѣ рани на бититѣ не сѫ зазарвѣли, нови сирани и вдовици оплакватъ убититѣ презъ времe на изборитѣ.

Поробенъ добруджанецъ

По настоящите на бѣженцитѣ

Въ връзка съ ликвидирането на дирекцията по настаняването на бѣженцитѣ, последната е издала нареждане до окол. и общ. комисии. Въ това нареждане по сѫществото предаване:

1. Като се изключи въпроса за оземляването на бѣженцитѣ въ Карабоазъ, което ще се извърши по специалнъ програма, Главната Дирекция е предложила на всички неоземлени до сега бѣженци въ вътрешността на Царството да заемятъ свободнитѣ парцели въ подходящи населени мѣста. Въпреки това предложение, обаче, мнозина бѣженци не сѫ отишли въ новото си мѣстожителство, било че се колебаятъ или отлагатъ отиването си за непредѣлено време, било че сѫ заняти съ нѣкаква работа или искатъ да отидатъ въ други населени мѣста и пр. Бѣженцитѣ, за които става дума, трѣбва да заемѣтъ предложенитѣ имъ мѣста въ опредѣленъ срокъ, а именно най-късно до 1 юний т. г. Следъ тази дата Главната Дирекция нѣма да изкара подъ внимание абсолютно никакви искания за оземляване и ще заличи отъ списъка всички бѣженци, които не сѫ се отзовали своевременно на предложението и да бѫдатъ оземлени.

2. Тъ ще се занимава съ предавени протѣжни, само до 15 юний т. г. Следъ изтичането на тая дата та нѣма да разглежда никакви заявления.

3. Слѣдъ се отнася и за реклямациитѣ относителни нарушено владение, изнѣсване границитѣ на разделенитѣ парцели, присвояване реколтата, лошо отнасяне отъ страна на общинскитѣ власти и пр. И съ тѣхъ ще трѣбва да се свърши най-късно до 15 юний т. г. Ако нѣкои бѣженци имать серизни основания да се оплакватъ до този срокъ, нека обосновятъ часъ по скоро жалбитѣ си и ги изпратятъ направо въ Главната Дирекция за настояване бѣженцитѣ.

4. Не бива слѣдъ да се оставятъ нерезрешени и неуредени, какваито и да било спорове между самитѣ бѣженци, както и между бѣженци и мѣстното население. Най-късно до 1 юний т. г. отношенията между самитѣ и другитѣ трѣбва да бѫдатъ окончателно уредени, защото слѣдъ тази дата Дирекцията нѣма по никакъвъ начинъ да се намѣсва въ тѣхъ — напротивъ: ще ги остави безъ последствие, колкото серизни и да сѫ тѣ.

5. Да се не забрави слѣдъ тая и окончателното уреждане и оформяване на дворнитѣ мѣста. Въ това отношение работата е останала доста назадъ, поради недостатъчната заинтересованость или бавното действие на общинскитѣ комисии, както и вследствие равнодушието или незнанието на самитѣ бѣженци. Поненe редовното и законно получаване на дворно мѣсто е неразривно свързано съ оземляването на бѣженцитѣ, необходимо е общинскитѣ комисии, подкрепени отъ бѣженцитѣ, да подканятъ общинскитѣ съвети да съставятъ веднага нужднитѣ протоколи за разделенитѣ, но несформени още дворни мѣста, които имать предъ видъ, че тази работа трѣбва да се извърши на всѣка цена до 1 августъ т. г.

6. Околийскитѣ комисии, респективно общинскитѣ комисии да изпратятъ до 1 юний т. г. всички непредставени още протоколи, актове и другите книжа по оземляването и обзаведяването на бѣженцитѣ. Тази срокъ е последенъ и нѣма да бѫде продълженъ по никакъвъ начинъ.

Срещу онѣзи органи на властта които не изпълнятъ горнитѣ нареждания ще се прилагатъ наказателнитѣ санкции на закона за неизпълненъ дългъ, бездѣйствие или умишлено забавяне работата.

Това нареждане говори за дезертиране на властьта отъ единъ дѣлъ. Това означава още дезинтересиране отъ съдбата на бѣженцитѣ. Последнитѣ все пакъ трѣбва да изчакатъ отъ него, и като се отнасятъ до Дирекцията или комисиитѣ, да пишатъ и до нея.

Въ крайния изтокъ

Въ Китай.

Гражданската война въ Китай не е спрѣла. Следъ интервали на прежсвания, тя продължава. Кантонъ наново застана на чело и всеи война срещу Чанъ Кай Шекъ и националното правителство. Чанъ Кай Шекъ е изпратилъ осемъ дивизии, срещу кантонскитѣ войски, които сѫ стигнали на границата на Хунанъ и Кванъ Тунгъ. Двѣтѣ армии се изкачили въ непосредственъ контактъ.

Въ Индия.

Гандистѣ продължаватъ бойкота на англійскитѣ стоки. Въ връзка съ въпроса за отиването на Гандиевъ Лондонъ въ Индия, приятелитѣ на последнѣтия държатъ постоянно тайни заседания.

Събранието, което Ганди е държалъ въ Бомбай е било на падмото на мюсюманитѣ-противници. Очевидно англичанитѣ предлагатъ да разгарятъ религиознитѣ вражди и да насочватъ национальноститѣ одни срещу други.

Следъ стачкитѣ обявени организирало се манифестация, която пъкъ бива разпръсвана съ оружия отъ полицията. Въ сѫпротивлението имало много ранени.

Други инциденти е имало въ Бирмания. Индийцитѣ действуватъ вече партизански. На отдѣлни части, тѣ нападатъ войски, англійски учреждения, постове и жилища на шефоветѣ. Въ съпротивлението съ редовни войски, взели си отчаени сражения, въ резултатъ на които имало много ранени и убити.

Мирната акция на Ганди значи не дадѐ резултатъ. Народъ въ Индия приемаше вече за открита война срещу англійското господство. Ще отиде ли Ганди въ Лондонъ на конференция е единъ открытъ въпросъ. Той не може да не държи сѣтъ за нарастналото съзнание у индийцитѣ за свободата и не може да не предвиди своето падение, ако не тръгне по това движение.

На в. „Добруджа"

На сериознитѣ въпроси, които поставихме на И. К. отъ Съюзъ Добруджа, че е свикалъ отъ името на В. Д. Р. О. конференция, и че сѫ искали отъ една чужда държава 35 милиона, в. „Добруджа" отговори сѫ ярости заяжки и прави диверсии.

Ние продължаваме да търсим истината на фактъ. Не сѫ заобиколени сѫ отминаватъ сѫ заобиколени се отминаватъ тяхнитѣ въпроси. Вие господа искаете тия сумн. ова е фактъ. Приемете анкетата.